

HANKEHAKEMUS

Harmaahylkeenmetsästyksen kehittäminen Saaristomerellä

Hakija

L-S Kalatalouskeskus ry
Puutarhakatu 19 A
20500 Turku

L-S Kalatalouskeskus ry on alueellinen kalatalouden edistämisyhteisö, joka perustettiin vuonna 1951. Tuolloin yhdistyksen nimi oli Varsinais-Suomen Kalastajaliitto r.y. Nykyinen nimi otettiin käyttöön vuonna 2001. Yhdistyksen tarkoituksena on kalatalouden yleisten edellytysten kehittäminen ja edistäminen toimialueellaan, ammattimaisen kalastuksen toimintaedellytysten kehittäminen ja turvaaminen ja yleisen kalataloustietouden levittäminen.

Kalatalouskeskuksen varsinaisina jäseninä on 110 jäsenyhteisöä. Jäsenyhteisöjen yhteinen jäsen/osakasmäärä on noin 9700 henkeä. Yhdistys työllistää vakituisesti kolme henkilöä ja lisäksi projektityöntekijöitä. Yhdistyksen taloudellinen tila on vakaa. Kalatalouskeskuksen toimialue käsittää Varsinais-Suomen maakunnan ja sen toimipiste sijaitsee Turussa.

Hankkeen taustaa

Saaristomeren alueella on vakava hyljeongelma. Suomen Luonnonvarakeskuksen mukaan useampi kuin kolmannes kalastajista oli kärsinyt hylkeiden aiheuttamista vahingoista vuonna 2015. Hylkeet aiheuttavat haittaa myös kalankasvatukselle. Hylkeiden aiheuttama suora saalismenetyks kalastajille vuonna 2015 oli arviolta 453 000 euroa ja kalankasvatukselle 976 000 euroa. Suorien saalismenetysten lisäksi hylkeet haittaavat ja vähentävät kalastusta hyljeongelma-alueilla. Useat kalastajat kertovat harkitsevansa alan vaihtoa, koska elinkeinon harjoittaminen on mahdotonta hyljeongelman vuoksi.

Valtaosa keväällä 2016 lasketuista hylkeistä tavattiin lounaissaaristossa.

Hyljeongelman ratkaisemiseksi löytyisi metsästäjiltä halukkuutta metsästä, mutta sopivista metsästysalueista ja osin tietotaidostakin on pulaa. Keskustelukanava metsästäjien, kalastajien ja vedenomistajien väliltä puuttuu, eivätkä tarpeetkaan aina vaikuta kohtaavan. Osin tähän on syynä se, että osa vedenomistajista ei näytä vielä tiedostaneen hyljeongelman vaikutusta omien kalavesiensä tuottoon ja arvoon. Lounais-Suomen hyljekiiintiöstä jää vuosittain käyttämättä valtaosa. Esimerkiksi metsästyskaudelle 2015–2016 Lounais-Suomeen myönnetystä 273 harmaa-hylkeen kiiintiöstä käytettiin vain 52.

Tavoitteet

1. Vähentää harmaahyljeongelmaa Saaristomerellä ja kiintiömetsästyksen myönnettyjen lupien käyttöasteen nosto Lounais-Suomen kannanhoitoalueella.
2. Luoda yhteys vedenomistajien, metsästäjien ja hyljeongelmista kärsivien kalanviljelijöiden ja kalastajien välille.
3. Aktivoida metsästysoikeuden haltijat ja metsästäjät.
4. Kartoittaa sopivat harmaahylkeen metsästysalueet.
5. Kartoittaa hyljeongelma-alueet.
6. Luoda säännöt ja ohjeet harmaahylkeen metsästykselle.
7. Luoda muualla sovellettava malli hyljemetsästyslupa-alueen perustamiseksi.

Toimenpiteet

Hankkeen kesto on 4.12.2017-31.1.2019.

1. Kartoitetaan parhaat harmaahylkeen metsästykseseen soveltuvat alueet ja pahimmat hyljeongelma-alueet haastattelemalla metsästäjiä, kalastajia ja kalanviljelijöitä.
2. Otetaan yhteyttä metsästysoikeuden haltijoihin (maanomistajat ja vesialueiden omistajat) metsästysalueiden hankkimiseksi kirjeitse, puhelimitse ja osallistumalla kalastusalueiden ja osakaskuntien kokouksiin.
3. Tiedotetaan metsästysoikeuden haltijoille metsästykseseen liittyvän päätöksentekoprosessin kulusta.
4. Kartoitetaan ne paikalliset metsästäjät, jotka voivat pyynnöstä tulla paikalle ampumaan elinkeinolle haittaa aiheuttavan yksilön esimerkiksi pyydyksen tai kalanviljelylaitoksen läheisyydestä. Paikalle kutsutuille metsästäjille suoritetaan metsästyksestä aiheutettujen kulujen korvaus.
5. Tiedotetaan alueista, joihin on mahdollista mennä omatoimisesti metsästämään ja näihin alueisiin liittyvistä säännöistä ja erityispiirteistä.
6. Neuvotaan ammattikalastajia hylkeenmetsästyslupan hankkimisessa ja tiedotetaan alueella toimivista hylkeenmetsästäjistä.
7. Luodaan hankkeessa syntyneiden kokemusten perusteella muualla sovellettava malli metsästyslupa-alueen perustamiseksi.

Hankkeen hallinto ja henkilöstö

Hankkeelle ei perusteta ohjausryhmää.

Hankkeelle palkataan osa-aikainen metsästysasiantuntija hankkeen ajaksi.

Palkattavan henkilön kokonaistyöaika hankkeen aikana on kaksi kuukautta.

Hankkeen hallinnosta vastaa L-S Kalatalouskeskuksen osa-aikainen hanketyöntekijä.

Henkilön kokonaistyöaika hankkeen aikana on yksi kuukausi.

Hankkeen toteuttamiseksi varataan yhteensä kolme kuukautta työaikaa jaettuna 13 kuukauden ajalle. Hanketta toteuttaa kaksi henkilöä.

Hankkeen yhteys Saaristomeren kalatalousstrategiaan

Hanke toteuttaa ensisijaisesti Saaristomeren kalatalousstrategian painopistettä **arvoketjun kehittäminen**, sillä se parantaa elinkeinokalatalouden toimintaedellytyksiä, vähentää vahinkoeläinten aiheuttamaa haittaa ja turvaa ammattikalastukseen ja vesiviljelyyn soveltuvia pyyntipaikkoja.

Kalatalousstrategian mukaan kyseistä painopistettä painotetaan vuosina 2017–2019, joten ajallisesti on hyvä hetki toteuttaa tällainen hanke 2017 vuoden lopusta alkaen.

Hankkeen onnistumisen edellytyksenä on myös onnistunut yhteistyö paikallisten kalastajien, vedenomistajien, metsästäjien ja hankkeen toteuttajatahon välillä. Hanke toteuttaa siis myös painopistealuetta **yhteistyö ja verkostoituminen**.

Toiminta-alue, kohderyhmä ja hyödynsaajat

Hankkeen toiminta-alueena on koko Saaristomeren kalatalousryhmän toiminta-alue. Metsästysalueet tarkentuvat hankkeen aikana tehtävän kartoitustyön aikana. Kohderyhmänä on Saaristomeren merialueen elinkeinokalatalouden harjoittajat, joiden edellytyksiä harjoittaa elinkeinoaan hanke parantaa. Koska hankkeessa laaditaan myös muualla Suomessa toimiva malli, laajenee hankkeen kohderyhmä jopa koko maahan.

Hyödynsaajia on sekä tuottajat että kuluttajat, sillä haittaeläinten torjunnan vaikutuksesta kotimaisen kalan saatavuus on mahdollista jatkossakin. Tällä on positiivisia vaikutuksia ympäristöön, terveyteen ja talouteen.

Tiedottaminen

Tiedotus on erittäin keskeisessä osassa hanketta ja sen toimenpiteitä. Toimenpiteet on eritelty hakemuksen kohdassa neljä. Tiedotusta suunnataan vesialueiden omistajille, metsästysoikeuden haltijoille, metsästäjille, kalastajille ja kalanviljelijöille. Tiedotuskanavana käytetään muun muassa metsästys- ja kalastuslehtiä, sekä esimerkiksi osakaskuntien, kalastusalueiden ja metsästysseurojen kokouksia. L-S kalatalouskeskus saa oman jäsentiedotuksensa kautta myös laajaa näkyvyyttä hankkeelle. Hankkeen päätyttyä tuloksista tiedotetaan laatimalla loppuraportti ja toimintamanuaali, joka on sovellettavissa myös Saaristomeren ulkopuolella.

Kaikessa tiedotuksessa ja viestinnässä käytetään rahoittajan ohjeistuksen mukaisia logoja ja mainintoja.

Budjetti

Hanke on yleishyödyllinen kehittämishanke, joka kohdistuu toimintaryhmän koko alueelle, ja se toteuttaa Saaristomeren kalatalousstrategian painopisteiden ”yhteistyö ja verkostoituminen ja ”arvoketjun kehittäminen” - tavoitteita.

Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 30 000 euroa ja Saaristomeren kalatalousryhmältä haetaan 90 % tukiosuutta koko summalle.

Hankkeen kuluista 14 290 euroa on henkilöstökuluja. Muut kulut koostuvat metsästäjien käyttöön hankittavasta naarauskalustosta, maanmittaustoimiston maksuista, hankehenkilöstön matkakuluista sekä metsästäjien matkakuluista ja muista kuluista.